

Radosław Witczak

Zmiany w świecie finansów (podatków)

Finanse i Prawo Finansowe 1/2, 66

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zmiany w świecie finansów (podatków)

Radosław Witczak

Dr, Uniwersytet Łódzki, Instytut Finansów

Ustawa o podatku od towarów i usług (dalej VAT) jest bardzo często nowelizowana. Jedną z ostatnich ważnych dla praktycznie wszystkich podatników zmian weszła w życie 1 kwietnia 2014 r. Nowości dotyczą reguł odliczania podatku naliczonego w związku z korzystaniem z samochodów zakupionych dla potrzeb prowadzonej działalności. Idea wprowadzenia nowych przepisów jest spowodowana faktem, że przedsiębiorcy szczególnie prowadzący działalność w niewielkim zakresie wykorzystują nabyte samochody nie tylko na przejazdy firmowe, ale także na własne prywatne potrzeby. Używanie składników majątkowych na cele prywatne powinno wiązać się z jego opodatkowaniem, ewentualnie ograniczeniem prawa do odliczania podatku naliczonego. Zagranicą występują różne sposoby ujęcia skutków wykorzystania samochodu firmowego na prywatne cele. W Polsce zdecydowano się na wprowadzenie ograniczeń w odejmowaniu podatku naliczonego związanego z zakupami. Na przestrzeni lat 1993–2014 reguły odliczania podatku naliczonego zmieniały się wielokrotnie. Zmieniały się również definicje określające jakie pojazdy uważane są za samochody osobowe, a jakie za ciężarowe. Zaklasyfikowanie danego pojazdu do kategorii samochodów ciężarowych dawało uprawnienia do zwiększenia odpisu podatku naliczonego.

Od 1 kwietnia 2014 r. określono nowe zasady odliczeń podatku naliczonego. Wskazano rodzaje samochodów ciężarowych oraz różnych pojazdów, których nabycie daje prawo do pełnego odliczenia podatku zawartego w fakturze. Zarazem dla samochodów osobowych w rozumieniu regulacji VAT wprowadzono do wyboru dwie opcje: odliczenie całościowe lub częściowe. Przy odliczeniu całościowym przyjmuje się, że podatnik wykorzystuje samochód jedynie na cele firmowe, a nie korzysta z przejazdów prywatnych. Wówczas istnieje możliwość pełnego odliczenia podatku naliczonego. Warunkiem pełnego odliczenia jest jednak prowadzenie ewidencji przebiegu pojazdu według zasad określonych w przepisach. W przypadku odliczenia częściowego podatnik ma prawo do odliczenia 50% podatku naliczonego związanego z zakupem oraz użytkowaniem samochodu. Przyjmuje się bowiem założenie, że pojazd może być użytkowany dla potrzeb prywatnych. Zamiana sposobu użytkowania samochodu z firmowego na prywatny powoduje obowiązek skorygowania odliczonego podatku VAT, czyli utraty prawa do pełnego stu procentowego odliczenia (por. art. 86a VAT). Istnieje ryzyko, że każde prywatne (nawet jednokrotne) użycie samochodu spowoduje brak pełnego odliczenia. Należy także zauważyć, że dla samochodów o wartości powyżej 15.000 zł przewidziano specjalne zasady przeprowadzania korekty rocznej podatku naliczonego w związku ze zmianą przeznaczenia samochodu (art. 90b VAT).